

Referat fra prosjektgruppemøte 1.3.2018, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo)

Til stede: Tor Fodstad (gruppeleder, Eidsvoll), Stig Nordli (leder for økologigruppa og vara for Hurdal), Tiril Wormdal Selboe (Nes), Sarita Winsevik (Mattilsynet), Solveig Fagerli (leder for kommunalteknikkgruppa), Dag E. Opsahl (leder for landbruksgruppa) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Ada Engødegård (Østre Toten), Anette Åkerstrøm (Ullensaker), Ola Rosing Eide (Statens Vegvesen), Simon Haraldsen (Fylkesmannen i Oslo og Akershus), Odd S. Buraas (nestleder, Hurdal), Liv Dervo (Nannestad kommune), Anja Winger (Akershus fylkeskommune) og Ingrid Haug (NVE).

Orientert/invitert: Mari Olsen (Oppland Fylkeskommune), Ola Hegge (Fylkesmannen i Oppland), Ragnhild Skogsrud (Fylkesmannen i Hedmark), Arne Magnus Hekne (Hedmark fylkeskommune), Rune Skolbekken (Nord-Odal), Leif Skar (Stange), Trude Øverlie (Gran) og Linda Taje (Bane Nor).

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	Referat fra forrige møte (17.10.17) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.	
2	Kort referat fra andre gruppemøter Solveig orienterte fra siste møte i faggruppe kommunalteknikk (7.2.18). Stig orienterte fra siste møte i faggruppe økologi (23.1.18). Dag orienterte fra siste møte i faggruppe landbruk (2.2.18). Helge orienterte fra styringsgruppemøtet (16.11.17), temamøtene om hydromorfologi (28.11.17, 6.12.17 (2 ulike møter) og 11.12.17) samt arbeidsmøte med fylkesmannen (27.2.18) om miljøgiftoppfølging.	
3	Div. orienteringer Helge orientert om: a) Seminar 1.12.17: CIENS: Vannforvaltning i endring: NIVA, NINA og NIBR; Helhetlig vannforvaltningen i Norge. Prosjektene WAPABAT, SusWater og GLU har studert ulike aspekter av vannforvaltningen som fenomen og prosess. Lenke . b) Seminar Vannforeningen/Tekna: 13.12.17 Hvordan står det til med våre innsjøer, elver og grunnvann? Lenke . c) Høringen: Handlingsprogram 2018-2021 - Regional plan for vannforvaltning for vannregion Glomma. d) Høringen endring i Vannforskriften og Naturmangfoldloven. Orientering for vannområder om videre prosess i 2018. lenke e) Fylkeskommunesammenslåing, sammenslåing av fylkesmannsembeter. Nasjonal utredning om nye oppgaver regionalt. Arbeidet i VO i 2018 (lenke). f) Planprogrammet sendes på høring innen 1.1.2019. Økologigruppa overlater uttalelse til prosjektgruppa. Landbruksgruppa ønsker å delta/få uttale seg. Kommunalteknikkgruppa ønsker å bli orientert per epost, men er noe avventende ift. aktiv involvering. g) Vesentlige spm. (1.1.2019). Formelle innspill som over. Men Huvo skal gi innspill til VRM i 2018. Må først få en mal. Økologigruppa legger opp til å gi innspill på neste møte, evt. epost med 14 dagers frist. Landbruksgruppa gir aktivt innspill når prosessen er i gang. Kommunalteknikkgruppa gir aktivt innspill når prosessen er i gang. h) Revisjon av karakteriseringen og Vann-nett . Om oppgavene i 2018 (lenke). i) Oppfordring til Huvo om å lage enkel brosjyre for god kryssing skogsbilveg/bekk	

	<p>j) VRM-søknad til M.dir: <i>Omfang og kostnader av landbrukstiltak i områder med beregnet avrenning fra landbruket og avlastningsbehov</i>. «Kostnad tiltakspakker». Dag og Helge kan evt. bidra i anbudsprosess.</p> <p>k) Tips: VO Glomma Sør har laget kantsoneplan/erosjon i leirelver: lenke, del 1 og 2.</p> <p>l) Overvannsseminar i regi av FMOA 7.3. NB! Ha kontakt med «Byggesak» og «Arealplanlegging» i egen kommune. Lenke.</p> <p>m) Vann-nett. Orientering fra møtet i Miljødirektoratet 1.2.18. Om oppgavene som skal gjøres i våres/sommer, og av hvem. Vi avventer nærmere beskjed. FM skal ferdigstille påvirkningsanalyser/miljøtilstand innen 1. juli. Tiltakene rapporteres ut fra Vann-nett til bl.a. ESA 1.9.18. Alle tiltak må derfor være kvalitetssikret og riktig innen den datoen.</p> <p>n) Gardermoen er pt. inne som typelokalitet for grunnvanns-VF.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u> Alle må være klare til å bidra i et arbeidsmøte e.l. for å rette/ajourføre osv. i Vann-nett i våres/sommer. Huvo opplevde kommunevise møter som gode arbeidsformer forrige gang, men alternative med faggruppevise møter kan også ha sin fordel. Vi avventer nærmere beskjed fra FM/FK.</p>	
4	<p>Status for Huvo-prosjekter/overvåkingen Helge orientert om:</p> <p>a) Tiltaket: Utlegging av kalkinnblandet gytegrus i Øyangen. Lenke.</p> <p>b) Tiltaket: Informasjon for å unngå ytterligere spredning av vasspest. Lenke.</p> <p>c) Problemkartlegging: cyanobakterier i Hersjøen.</p> <p>d) Problemkartlegging: Fiskedøden i Risa.</p> <p>e) Det frivillige manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen. Forventet tidsperiode for høring.</p> <p>f) Det er mottatt innspill/ønsker om kontrollfiske (elektrofiske) i 19 bekker. I hovedsak fra deltagere i referansegruppa, men dels kommuner og dels oppfølging av problemkartleggingen i Huvo-regi.</p> <p>g) På bakgrunn av konklusjon i økologigruppa er det innhentet pristilbud fra 3 leverandører for elektrofiskeutstyr.</p> <p>h) Foreløpige resultater og rapportutkast fra Norconsult på overvåkingen 2017, bunndyr, begroingsalger, E-coli og kjemiske støtteparametere.</p> <p>i) Konkrete oppfølgingsprosjekter som pt. kan være aktuelle i 2018 innenfor Huvo-budsjettet «Tiltaksoppfølging» er: Beitedyr vs. gyteareal i Løykjebekken, Nessa og Bjørtomtbecken. I tillegg brosjyren om «grasdekte vannveier» og «krysningspunkt skogsbilveier vs. gytebekker» og evt. mindre dagsseminarer o.l.</p> <p>j) Mikroplast; og hvordan det er diskutert i alle faggruppene, og en anbefaling om å sette av kr. 100.000,- til målinger av MP i 2019. Samt brev om kunstgressbaner fra FMOA (11.5.17), vedtak i fylkestinget (20.11.17) og vedtaket i Stortinget. Dersom noen kommuner ønsker konkrete råd/veiledning finnes mye i rapp. fra VO Indre Oslofjord Vest og fra Stange kommune. Spør evt. Helge. Innen Huvo er det registrert 7 kunstgressbaner (blant 22 anlegg).</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prosjektgruppa mener at Huvo bør kjøpe inn eget elektrofiskeutstyr, og foreslår det overfor leder for styringsgruppa/styringsgruppa. 2. Dersom leder for styringsgruppa/styringsgruppa godkjenner kjøpet, avklares selve kjøpet av daglig leder, leder for prosjektgruppa og leder for økologigruppa. 3. Dersom noen i prosjektgruppa ønsker å gi innspill til overvåkingsrapporten, kontaktes Helge. Innspill gis for øvrig av økologigruppa. 	<p>Helge, Runar</p> <p>Helge, Tor, Stig</p>
5	<p>Hydromorfologi – videre oppfølging Det ble orientert om Huvo-notat 2/2017, prioriteringene og konklusjonen i økologigruppemøtet, konklusjonene fra møtene med grunneiere, regulant, kraftprodusent, NGO, NVE (jf. sak 2), og søknaden til Miljødirektoratet om midler til detaljerte utredninger/mulighetsstudier.</p>	

	<p><u>Konklusjoner:</u> Prosjektgruppa overlater til økologigruppa å følge opp videre, med eventuelle anbud og tildelinger.</p>	Stig
6	<p>Miljøgifter – videre oppfølging Det ble orientert om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den nye Grunnforurensingsdatabasen (høsten 2017), lenke. • Møte med fylkesmannen i Oslo og Akershus /FMOA) 27.2.18. • Forslag til videre oppfølging av Gullverket. • Forslag til videre oppfølging av funn av «tønner» i Transjøen. • Rapporten fra Forsvarsbygg: Sofrudtjern: Dumpet ammunisjon. Resultater fra prøvetaking av vann samt biologiske undersøkelser i 2017. • Kommentarer til rapporten fra innmelder av bekymringen rundt Soferudtjern. • Synspunkter fra FMOA på rapportens innhold. • De to «nye» problemområdene som kom inn i Grunnforurensingsdatabasen høsten 2017, om mulig krigsetterlatenskap i Hersjøen og Sandtjern. • Forslag til videre oppfølging av de 8 VF med Tiltaks-ID, som mulige områder med miljøgifter. <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det tas til etterretning at Ullensaker kommune følger opp direkte tønnene i Transjøen. 2. FMOA sitt forslag om å legge inn (kartfeste) områdene ved Gullverket i Grunnforurensingsdatabasen med kode 2, og FMOA som ansvarlig sektormyndighet samt lenke opp de 4 rapportene, støttes. Må gjøres av Eidsvoll kommune som lokal forurensningsmyndighet. 3. FMOA sitt forslag om at Huvo lager et anbud som beskriver anbefalt metode/matrix osv. for hver av de prioriterte VF med miljøgifter, gjennomføres. 4. Økologigruppa følger opp med anbudet. FMOA bes særskilt om bistand til dette. Solveig bistår også med anbudet. Det lages både ut fra pris og kvalitet. 5. Per nå er de prioriterte VF: Gjødingelva, Hæra og Tilløpsbekker Vorma nord for Sundet. 6. Eidsvoll kommune sjekker opp om også Stensbyåa bør inngå som prioritert, eller ikke. 7. Nes kommune undersøker pt. Tilløpsbekken til Vorma sør for Sundet. 8. For de øvrige to VF er det mest sannsynlig at mengden forurensing/ resipientvurderinger mm. tilsier at det ikke kan forsvares å bruke anslagsvis minst 100-150.000,- for å sjekke det opp grundigere. I tillegg er det noe diffust hvor problemområdet eksakt ligger, hva det egentlig består av, og noe er det sannsynligvis ryddet opp i. Med den kartleggingen som hittil er foretatt og dagens kunnskaper om dette, kan ikke prosjektgruppa anbefale at følgende følges opp videre med kjøp av ekstern konsulentbistand: Nord-Fløyta/Holtåa (industri/sjøpøpelfylling) 5101-2126-M, Andelva (sjøpøpelfylling mm.) 5101-2127-M. 9. Huvo påpeker i en epost til Forsvaret at vi synes rapporten mangler en tydelig konklusjon: i) på om «det kjemiske stoffet» nå kan ansees for ikke å påvirke vannkvaliteten ii) Det bør gjennomføres undersøkelser med anerkjent metodikk for å påvise funn eller at tjernet nå faktisk er fisketomt – med en tilhørende vurdering av evt. reetablering av abbor og gjedde. Dersom dette ikke følges opp videre av Forsvaret, sender Huvo våre vurderinger til Miljødirektoratet, med kopi til FMOA og Forsvarsbygg. Innmelder sine kommentarer bør følge med. 10. Det tas til etterretning uttalelsene fra FMOA om at kommunene har et klart ansvar for å følge opp/ajourføre Grunnforurensingsdatabasen. Tas opp på senere møte, og legges inn i «arbeidsplanen for 2018». 	<p>Anette</p> <p>Tor</p> <p>Stig, Solveig, Helge</p> <p>Tor</p> <p>Henrik</p> <p>Helge</p> <p>Tor, Helge</p>
7	<p>Status for foreslåtte og planlagte tiltak for perioden 2016-2021. Det ble påpekt at sektormyndigheten selv skal fylle ut/revidere tiltaksstatus for eget sektoransvar/egne tiltak. Formelt er det Vann-nett som skal rettes/være oppdatert, og</p>	

	<p>vår «Tiltaksliste» henter derfra (til neste år). Tiltakslista har vært diskutert i alle faggruppene i forkant. De fleste regionale og nasjonale myndigheter har ajourført sine tiltak. To mangler pt, og må følges opp videre.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Faggruppene fyller ut lista ferdig (pågår pt). Deretter sendes liste til gjennomsyn til hele prosjektgruppa med frist for innspill på 1 uke.</p>	Dag, Solveig, Stig, Helge
8	<p>Glommadata Pga. forfall fra fylkeskommunen, ble det kun gitt en kort orientering om Glommadata, status pt. og hva vannområdene må levere på nå.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Følges opp videre i første omgang av Helge og Anja. Øvrige personer involveres etter behov nå. En presentasjon tas ved neste passende anledning.</p>	Anja, Helge
9	<p>Årsmeldingen for Huvo 2017 Forslag til årsmelding fulgte innkallingen.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Kommentarer/innspill til utkastet sendes til Helge <u>innen 7. mars</u>, for øvrig kan det forelegges styringsgruppa.</p>	
10	<p>Regnskap 2017, revidert budsjett 2018, budsjettforslag 2019 Regnskapet for 2017, forslag til revidert budsjett 2018 og forslag til budsjett for 2019 fulgte innkallingen. Særlig ble budsjettpostene «konsulenthonorarer/utredninger» og «tiltaksgjennomføring» samt evt. innkjøp av eget elektrofiskeutstyr diskutert.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Regnskapet 2017 og forslagene til budsjetter forelegges styringsgruppa.</p>	
11	<p>Revidere arbeidsplanen for VOU 2018 Forslag til revidert arbeidsplan for VOU fulgte innkallingen. I tillegg ble det lagt inn en ny oppgave på bakgrunn av møtet med FMOA 27.2.18: Innlegging/ajourføring i Grunnforurensingsdatabasen, samarbeid med kommunene.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Kommentarer/innspill til utkastet sendes til Helge <u>innen 7. mars</u>, for øvrig kan det forelegges styringsgruppa.</p>	
12	<p>Politisk behandling av vannforvaltningen 2018 Forslag til saksframlegg/vedtak fulgte innkallingen. I hovedsak gjøres kun «nødvendige» endringer og ajourføring ift. samme sak i fjor. Det anbefales at alle relevante adm. personer i kommunene tar et «nedsitt» i forkant, ikke minst for å vurdere om det er behov/aktuelt for «egen» kommune å fatte spesielle vedtak i 2018, fremheve spesielle saker/utviklingstrekk/budsjettbehov osv. for politikerne i egen kommune. Det ble understreket at innen 2018 skal alle nødvendige vedtak være fattet for å sikre tiltaksgjennomføringen iht. godkjent forvaltningsplan.</p> <p><u>Konklusjon:</u> Kommentarer/innspill til utkastet sendes til Helge <u>innen 7. mars</u>, for øvrig kan det forelegges styringsgruppa som forslag. Revidert forslag til saksframlegg/basistekst sender Helge til kommunenes representanter i prosjektgruppa dersom forslaget blir vedtatt av styringsgruppa.</p>	Helge, Tor, Stig, Anette, Liv, Tiril, Ada
13	<p>Saker til styringsgruppemøtet 22.3.18 Prosjektgruppa foreslår følgende agenda til styringsgruppemøtet:</p> <p>Sak 1/2018 Orientering fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus om virkemidler i landbruket. Forslag til vedtak: T.O.</p> <p>Sak 2/2018 Orienteringer og status for arbeidet i Huvo. Forslag til vedtak: T.O.</p> <p>Sak 3/2018 Regnskap 2017 Forslag til vedtak: Regnskap 2016 for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma godkjennes med kr 2 492 151,- avsatt som akkumulert disponibelt til disposisjonsfondet.</p>	

	<p>Sak 4/2018 Revidert budsjett 2018, og budsjett 2019 Forslag til vedtak: 1. Revidert budsjettforslaget for 2018 vedtas som framlagt. 2. Budsjettforslaget for 2019 vedtas som framlagt.</p> <p>Sak 5/2018 Årsmelding 2017. Forslag til vedtak: 1. Årsmelding 2017 for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma vedtas. 2. Det anbefales at hver av eierkommunene behandler årsmeldingen som politisk sak i de respektive kommuner, som orienteringssak/melding. Daglig leder sender årsmeldingen til postmottak i hver av eierkommunene, og ber om at det behandles politisk.</p> <p>Sak 6/2018 Overvåkingsrapport for 2015-2016 og for 2017 Forslag til vedtak: Rapporten for 2015-2016 og utkastet til rapport 2017 tas til orientering.</p> <p>Sak 7/2018 Revidert arbeidsplan 2018. Forslag til vedtak: Revidert arbeidsplan for 2018 og videre for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma vedtas som forelagt.</p> <p>Sak 8/2018 Revidert oversikt over foreslåtte og planlagte tiltak for perioden 2016-2021. Forslag til vedtak: 1. Revidert oversikt over foreslåtte og planlagte tiltak for perioden 2016-2021 innen VO Hurdalsvassdraget/Vorma tas til etterretning. 2. Det anbefales at hver av eierkommunene behandler dette politisk i 2018, og at nødvendige vedtak fattes i tide samt at økonomiske konsekvenser for hver kommune innarbeides i de respektive budsjetter. 3. Daglig leder sender dokumentet til postmottak i hver av eierkommunene, og ber om at det behandles politisk. 4. Det anbefales at kommunene behandler dokumentet samtidig med årsmeldingen og overvåkingsrapportene, og fortrinnsvis også samtidig med andre vannområder dersom kommunen deltar i mer enn ett vannområde. 5. En «mal» til saksframlegg utarbeides, som hver kommune selv kan benytte i den grad det oppfattes som hensiktsmessig.</p> <p>Sak 9/2018 Eventuelt Forslag til eventuell befarings: Primært kun Øyangen. I mars er det vanskelig å vurdere Hurdalssjøen, elvene og andre steder.</p>	Runar/Helge
14	<p>Referansegruppemøtet 12.4 Forslag til agenda ble diskutert og satt opp. <u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regulanten bør oppfordres til å holde et møte om saken i forkant av høringen. 2. La påvirkningsanalysen og Vesentlige spørsmål, evt. andre temaer som Huvo ønsker innspill til få god plass/tid. For eksempel samlet som sak: «Innspill til neste planperiode». 3. Orienteringssaker bør tas kun som «opplister», ikke i detaljer. 4. OSL og SVV forespørres nå om foredrag på møtet. Andre sektormyndigheter/ tiltakshavere kan evt. inviteres på neste møte (f.eks. Landbruket, Forsvarsbygg, regulanten). 5. Sted: Primært Nebbenes, fortrinnsvis sørgående, alt. Nebbenes nord – i eget bygg/tidligere info.-senter. 6. Forespør leder for styringsgruppa om møteledelse 7. Klokkeslett: Som forrige gang. 8. Videre detaljer og gjennomføring av møtet overlates til leder og nestleder for prosjektgruppa, sammen med daglig leder. 	<p>Helge Helge</p> <p>Helge</p> <p>Tor, Stig, Helge</p>
15	<p>Valg av ny nestleder i prosjektgruppa <u>Konklusjon:</u> Stig Nordli (Hurdal kommune) ble valgt til ny nestleder for prosjektgruppa.</p>	
16	<p>Eventuelt Ingen saker.</p>	
<p>Neste møte Tid: Onsdag 24. oktober 2018, kl. 10.00 – 15.00 i Nannestad.</p>		Tor/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	<i>Telefaks</i>	<i>Internett</i>
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		